

Dans op maat

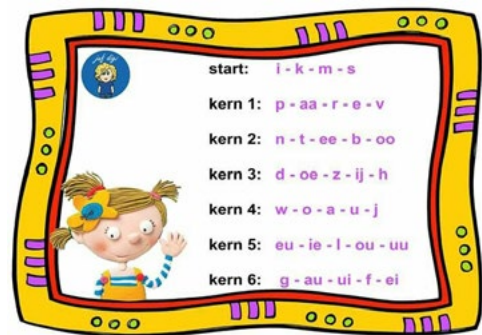
een stevige impuls voor bewegend leren

Begin december kregen de leerlingen van groep 2/3 en 3 van de Klippeholm de laatste dansles van dansjuf Marije, die vanaf september op de school actief was. Met de dansdocent Marije en de leerkracht van groep 3 blikken we terug op de lessenserie.

“Volgend jaar zou ik zeker weer danslessen op deze manier willen inzetten. Het geeft leerlingen meer vrijheid in bewegen, in leren op muziek te reageren en brengt hen in contact met verschillende muziekstijlen. Ze leren dat je zelf eigen ideeën of bewegingen kan inzetten om jezelf te uiten.”
(Lonneke, leerkracht groep 3)

Insteek

Op de Klippeholm proberen ze de disciplines dans, beeldende vorming en drama in een soort doorgaande lijn aan te bieden. De jongste groepen starten met dans, want de leerlingen hebben nog extra behoefte aan beweging. In de middenbouw focussen ze op beeldende vorming en in de bovenbouw op drama.

Bewegen op ritme, rijm en verschillende muziekstijlen was voor de Klippeholm het uitgangspunt (leerdoelen). Daarnaast moesten de lessen aansluiten op de thema's en de letters die de leerlingen op dat moment leerden.

Lonneke: *“Marije heeft hier hele leuke lessen bij gemaakt. Kinderen leerden te reageren op muziek: hard, zacht of snel, langzaam.”*

Marije: *“Er zijn zoveel mogelijkheden, er kan heel veel binnen een dansles. Dus vooraf spreek je daarover met de groepsleerkracht. De leerkracht vertelde welke letters de leerlingen die week leerden en met welke thema's ze bezig waren. Daar maakte ik dan een les omheen.”*

Marije kreeg de opdracht om vooral veel met de kinderen te bewegen, zodat ze niet te veel op elkaar hoefden te wachten. Marije bedacht beweegonderzoekjes, deed opdrachten in tweetallen en stelde 'kijk-naar-elkaar-vragen'.

De lessen en opbrengsten

Op de maat van verschillende muziekstijlen gingen de kinderen zelfstandig ontdekken, uitproberen en bewegingen uitwerken. In twee- of drietallen kregen ze vervolgens de ruimte om samen te bewegen en bewust op elkaars bewegingen in te spelen.

Lonneke: "Je ziet dat leerlingen zich vrijer gaan bewegen en sommigen zijn bewuster van hun bewegingen. Kinderen gaan zich ook vrijer voelen om 'gek' of 'anders' te bewegen. Soms moeten ze een beetje lachen om de muziek of liedjes die ze horen. Ze leren dat je zelf eigen ideeën of bewegingen kan inzetten om jezelf te uiten."

Marije introduceerde verschillende thema's en de leerkrachten gingen hier in de klas verder mee aan de slag. Ook ging Marije dansend verder met de letters die de kinderen die week leerden.

Marije: "Ik vraag dan bijvoorbeeld: Hoe beweeg je als alles plakkerig is van de suiker? En hoe beweeg je als taaitaai? (thema bakker). Waarop de leerlingen reageerden: 'Aha, daar heeft de bakker bij ons thema ook over gesproken: zoals pepernoten, want die zijn eigenlijk zoals taaitaai!'"

Lonneke: "Bij het thema kunst startten we bijvoorbeeld met het prentenboek De hond van Vincent van Gogh. Dit is een leuke tip om eens bij de bieb te lenen!"

Na het bekijken van drie schilderijen van Van Gogh gingen de kinderen bewegen als kwas-

ten (hoe zet je strepen en stippen?), als zonnebloemen (hoe komt de bloem op en draait hij naar de zon, hoe beweegt hij in de wind en dwarrelen de zaden weer naar beneden?) en als de weerspiegeling in het water (hoe kun je elkaar spiegelen met beweging?).

Lonneke: "Hierdoor snapten de kinderen veel beter wat ze tijdens het schilderen konden doen."

Marije: "Voor hen komt alles met elkaar in verbinding, waardoor het ook logisch voelt om te bewegen bij wat ze doen en leren. Letters blijven beter hangen, zoals de 'bolle buik B' of het 'zakje Thee:'"

Lonneke: "Door de danslessen raakten ze meer betrokken tijdens de gewone lessen."

Marije: "Als dansdocent en groepsleerkracht wil je eigenlijk gewoon hetzelfde: een rijke vorm van educatie bieden. Dans kan zo onderdeel worden van het onderwijs."

Samenwerking en afstemming

Als leerkracht ken je je klas goed en weet je hoe je lesgeeft. Maar voor het vak dans haal je expertise van buiten. Hoe haal je het beste uit de kinderen en blijft ook de vakdocent in zijn/haar kracht?

Lonneke: *“Door de afstemming van verwachtingen.”* Marije: *“Ja, dat straalt af op de leerlingen en de communicatie tijdens de les loopt vlotter.”*

Lonneke: *“Het helpt ook als je al eerder met elkaar hebt gewerkt, zoals in ons geval. Nu konden we de lessenserie nog meer op maat van onze school krijgen.”*

Zo leverde tussentijds overleg passende werkvormen én een slimme organisatie op. Matjes markeerden bijvoorbeeld voor elk kind een eigen plek en samenwerkingsopdrachten leverden ook reflectie op, zonder dat er tijd verloren ging aan de organisatie van presentaties.

Lonneke: *“Het gesprek voorafgaand aan de danslessen vond ik best even spannend om te voeren, omdat we vrij duidelijke wensen hadden. Marije heeft zich hier helemaal in ondergedompeld en heeft echt mooie en toepasselijke lessen gemaakt. Daarnaast is ze ook echt gegroeid in het stukje aanspreken van leerlingen, wat ervoor zorgt dat er meer rust is en meer ruimte voor de dansles zelf. Marije is heel prettig om mee te werken, staat open voor ideeën en feedback en heeft mooie aanpassingen in de lessenserie gemaakt. Of eigenlijk totaal aangepast naar onze behoefte. Superfijn!”*

Voorbij de waan van de dag

Lonneke: *“Het is soms lastig om in het strakke tijdschema met al het werk ook ruimte te maken om bewust met een thema bezig te zijn. Door thema's en letters te integreren in de danslessen kregen de kinderen niet alleen de kans om lekker te bewegen, maar ook met meer betrokkenheid (op een dieper en rijker niveau) te leren.”*

Marije: *“Het zette kinderen echt in beweging bij het leren lezen. Dans komt terug in alles wat ze doen.”*

Hoe hebben de leerlingen jullie verrast?

Lonneke: *“Met hun enthousiasme en de manier waarop ze zoveel meer over de thema's konden onthouden en vertellen. Vaak omdat ze dit gekoppeld hadden aan een stukje verhaal dat Marije voorgelezen had om vervolgens bewegingen bij te maken. Ze slaan het op en reproduceren dit op een later moment in de klas. Heel leuk, want dit heb ik eerdere jaren niet zo gezien.”*

Marije: *“Grappig vond ik ook dat de leerlingen zelf vroegen om werkvormen uit eerdere lessen te herhalen en of ze hun dans mochten presenteren. Ze waren zo betrokken!”*

Dit artikel kwam tot stand met dank aan Lonneke en Petra van de Klippeholm en dansdocent Marije Heida.

CMK wordt mogelijk gemaakt door het Fonds voor Cultuurparticipatie en de gemeente Haaremmmermeer. Lees verder op www.cpunt.nl/educatie.

